

Kázání: 215. Uvolněte se, prosím!

Kázání

Uvolněte se, prosím!

1. čtení: Žalm 131

1 Poutní píseň, Davidova. Nemám, Hospodine, domýšlivé srdce ani povýšený pohled. Neženu se za velkými věcmi, za divy, jež nevystihnu,
2 nýbrž chovám se klidně a tiše. Jako odstavené dítě u své matky, jako odstavené dítě je ve mně má duše.

3 Čekej, Izraeli, na Hospodina nyní i navěky.

2. čtení: Skutky 10, 34 - 48

34 A Petr se ujal slova: „Nyní skutečně vidím, že Bůh nikomu nestrání,
35 ale v každém národě je mu milý ten, kdo v něho věří a činí, co je spravedlivé.
36 To je ta zvěst, kterou Bůh poslal synům izraelským, když vyhlásil pokoj v Ježíši Kristu. On je Pánem všech.

37 Dobře víte, co se dalo po celém Judsku: Začalo to v Galileji po křtu, který kázal Jan.
38 Bůh obdařil Ježíše z Nazareta Duchem svatým a mocí, Ježíš procházel zemí, všem pomáhal a uzdravoval všechny, kteří byli v moci ďáblů, neboť Bůh byl s ním.
39 A my jsme svědky všeho, co činil v zemi judské i v Jeruzalémě. Ale oni ho pověsili na kříž a zabili.

40 Bůh jej však třetího dne vzkřísil a dal mu zjevit se -
41 nikoli všemu lidu, nýbrž jen svědkům, které k tomu napřed vyvolil, totiž nám; my jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání.

42 A uložil nám, abychom kázali lidu a dosvědčovali, že je to on, koho Bůh ustanovil za soudce živých i mrtvých.

43 Jemu všichni proroci vydávají svědectví, že pro jeho jméno budou odpuštěny hříchy každému, kdo v něho věří.“

44 Ještě když Petr mluvil, sestoupil Duch svatý na všechny, kteří tu řeč slyšeli.
45 Bratři židovského původu, kteří přišli s Petrem, žasli, že i pohanům byl dán dar Ducha svatého.
46 Vždyť je slyšeli mluvit ve vytržení mysli a velebit Boha. Tu Petr prohlásil:

47 „Kdo může zabránit, aby byli vodou pokřtěni ti, kteří přijali Ducha svatého jako my?“
48 A dal pokyn, aby byli pokřtěni ve jméno Ježíše Krista. Potom jej pozvali, aby u nich zůstal několik dní.

Sestry a bratři, při zpětném ohlédnutí musím uznat, že pokud se vzdělání týká, vyrůstali jsme s bráchou v takřka ideální rodině. Táta náš prospěch vůbec neřešil, měl důležitější věci na práci. Babička, která s námi žila v jednom domě, se zase vždycky těšila, jak nám domácí úkol z matematiky sama vypočítá.

Na rozdíl od nás ji tahle věda bavila a tak rovnice luštila místo nás. Vynikala ale nejen v matice, nýbrž také ve slohu. Přelouskala za nás nejednu povinnou četbu a sepsala vždy úhledný obsah. Na nás bylo jenom přepsat výcuc z četby do školního sešitu.

Na rodičáky chodívala mamka. Nepamatuji si, že by se někdy vrátila nespokojená. Naše vzdělávání tak nějak běželo samospádem. Ojediněle se stalo, že jsme v žákovské knížce přinesli třeba i pětku, namísto trestů nebo výčitek jsme však od mamky slyšovali slova útěchy: „Nic si z toho nedělej, příště si to opravíš.“

Nevím, jestli by tenhle přístup ke vzdělávání dnešní odborníci pochválili, nám ale vyhovoval. Nemuseli jsme v jednom kuse myslet na školu. Je totiž prokázáno, že pokud člověk v jednom kuse přemýšlí o tom, co musí udělat, nebo naopak co udělal špatně, případně mohl udělat lépe, snadno se mu mysl tak nějak ucpe a zahltí.

To potom večer ne a ne usnout, neustále se vám něco honí hlavou, pořád něco řešíte, něco si vyčítáte

a na někoho se zlobíte, a ráno pak vstáváte vyčerpaní jako byste v noci pracovali přesčas.

Kdyby tak šel mozek na chvíli vypnout, jenže takový knoflík zatím nikdo nevymyslel. Není to ale tak docela pravda. Myšlení se dá totiž z hlavy vytrhnout. Nevěříte? Alespoň jsme o tom četli v dnešním příběhu z knihy Skutků apoštolů.

Důstojník italského pluku Kornelius spolu se svými příbuznými a přáteli z ničeho nic zažili vytržení mysli. Trochu nám tenhle výraz „vytržení mysli“ může připomínat nepříjemný zážitek vytržení zubu, ale jedná se o něco docela jiného. Když dojde k vytržení mysli, nic nebolí, naopak, převládne uvolnění, radost a pocit svobody.

Alespoň to tak popisují odborníci, kteří se lidskou myslí zabývají. Vytržení mysli totiž není nic nového. V různých kulturách se přemíra probíhajících myšlenkových pochodů krotila různě. Někde vymysleli práci s dechem, jinde ordinovali pohyb a fyzickou zátěž, naše doba přinesla relaxace ve wellness centrech. Specifickým fenoménem je hypnóza, kdy vám mozek na chvíli vypne iluzionista při své seanci nebo evangelista při uzdravovací show.

V dnešním čtení důstojník italského pluku Kornelius spolu se svými příbuznými a přáteli prožili vytržení mysli bez jakékoli asistence, ba dokonce bez práce s dechem a bez vířivky. Prostě to tak na ně najednou přišlo.

V původním řeckém textu je doslova psáno, že mluvili jazyky. Můžeme si pod tím představit leccos, jedno je ale jisté: jelikož je při mluvení jazyky mysl vypnutá, nic bychom se z tohohle řečnění nedozvěděli. Účelem není něco sdělovat, účelem je prožitek uvolnění, radosti a pocitu svobody. Na ostatních je, aby si to nějak vyložili sami.

Když se to stalo apoštolům o Letnicích, vykládali si to lidé různě. Někteří se na jejich zvláštní prožitek napojili a rozuměli jim. Jiní naopak měli za to, že se apoštolové opili a jejich nesrozumitelná změt souhlásek a samohlásek je toho jen důsledkem.

V případě důstojníka italského pluku Kornelia, jeho příbuzných a přátel, bylo každému, kdo byl při tom, hned jasné, že těmi zvláštními hlasovými projevy velebí Boha. Jejich vytržení mysli totiž

následovalo bezprostředně po krátkém kázáníčku apoštola Petra.

Zmínil se v něm, že Ježíš, který všem pomáhal a uzdravoval všechny ďáblem svázané, byl Bohem ustanoven za soudce živých a mrtvých, soudcem, který každému, kdo o to stojí, odpustí všechna provinění.

Jenom těchto pár vět stačilo k tomu, aby u Kornelia a jeho lidí došlo rázem k vytržení mysli, k odfouknutí přetlaku z neustálého přemítání, jako když odfouknete přebytečný vzduch z radiátoru topení. Prožitek uvolnění, radosti a pocitu svobody.

Jak by ne! Vezmeme-li v úvahu, z čeho všeho mohl mít takový římský důstojník obavy, co všechno se mu honilo hlavou, kvůli čemu všemu nemohl večer usnout, vůbec se tomu upuštění tlaku z papířáku jeho mysli nedivíme.

Jako pohan, ačkoli vyznával Hospodina a konal dobré skutky, nikdy nemohl být opravdu součástí Božího lidu, prostě jednou provždy outsider. Navíc, ať si to uvědomoval nebo ne, určitě v něm pořád ještě kolovaly nějaké relikty pohanského způsobu myšlení. Znáte to, takové ty úvahy jak se Pánu Bohu vetřít do přízně, aby na mě nezapomněl, jak to zařídit, aby mě nějak nepotrestal, aby mi sand neškodil, jaké obřady a rituály vykonat, aby byl spokojený.

Není divu, že důstojníkovi Korneliovi a těm, kdo byli s ním, po Petrově kázáníčku spadnul kámen ze srdce. Takže takhle to je! Bůh tedy není žádná nevyzpytatelná síla, která se nás snaží znejistit, která si předsevzala nás klepat přes prsty a budit v nás obavy!

Kdepak! Z příběhu Ježíše Krista jasně vyplývá, že nám chce pomáhat, že nás chce uzdravovat ze všelijakých našich posedlostí. A jestliže náš život, ať jsme kdokoli a jakékoli národnosti, bude nakonec posuzovat právě Ježíš, pak se opravdu není čeho obávat. Nejde mu o to nás lidi deptat novými a novými požadavky, striktními předpisy a předepsanými rituály, myslí to s námi dobře, je na naší straně.

Vlastně jde jen o to zbavit mysl zbytečných strachů a zkusit žít jako on, jednoduše pomáhat a uzdravovat. A i když nám to třeba někdy moc nepůjde, nebude se na nás mračit, ale řekne jen laskavě „nic si z toho nedělej, příště si to opravíš“.

A tak důstojník italského pluku Kornelius spolu se svými příbuznými a přáteli díky téhle dobré zprávě upadnou do vytržení mysli, upustí páru, vyčistí si mozek.

A Petr s ostatními žasnou, že k tomuhle jedinečnému vypnutí přehřátého mozku došlo právě u pohana Kornelia, protože tohle oni nečekali, že by se něco takového mohlo stát, že by pohani mohli přepnout na docela jiný životní mód. Tohle musí být práce Ducha svatého!, řekli si všichni s nadšením.

No, a potom byl křest a dobrá zpráva o Bohu, který se nám zjevil v Ježíši Kristu, se šířila dál a dál po celém tehdejší světě. Nakonec se dostala i k nám a tak jsme se díky Petrovu kázání mohli připojit i my.

Otázka je, jestli jsme naši mysl dostatečně vytrhli ze zažitého pohanského způsobu uvažování. Jestli jsme se skutečně uvolnili, dali průchod radosti a ochutnali opravdovou svobodu.

Někdy to tak v církvích moc nevypadá. Dobrovolně si necháváme svou mysl přehlcovat nejrůznějšími předsudky, striktními požadavky a předepsanými rituály. Dobrovolně si tak trochu po pohansku kreslíme Pána Boha jako nevyzpytatelnou sílu, která si předsevzala nás nachytat na švestkách.

Nyní tedy spolu s Korneliem a jeho lidmi víme, že tak to není. Nejvyšší čas upustit páru, uvolnit se a dát průchod radosti ze svobody.

Sestry a bratři, mluvit jazyky ve vytržení neumím. Neuměla to většina prvních křesťanů a nejspíš ani Kornelius si tenhle zážitek už nikdy nezopakoval. Vlastně o zvláštním vypnutí mysli čteme pouze třikrát krátce ve Skutcích apoštolů, a potom tenhle jev ve dvou kapitolách rozebírá apoštol Pavel v prvním listu Korintským.

V Korintu totiž došlo k tomu, že se vypínání mysli začalo považovat za stěžejní projev víry. Jenže být křesťanem přece neznamená naučit se vypínat mozek a vznášet se co nejčastěji ve výšinách skoro nebeské pohody.

Nic takového. Proto Pavel vytržení mysli klade naopak na docela poslední místo. Daleko před ním staví ochotu pomáhat si navzájem a uzdravovat vzájemné vztahy.

Ostatně nejlépe si můžeme vypnout mozek mezi těmi, s nimiž souzníme a které máme rádi. V ovzduší důvěry a sounáležitosti ztrácí přebujelá recyklace obav a starostí prostor.

A i kdyby nám to snad někdy moc nešlo, i kdyby to v církvi a ve společnosti nepěkně skřípalo, žádný důvod k depresím. Vyjádřeno slovy naší mamky: „Nic si z toho nedělej, příště si to opravíš.“

PeČ

SPCH 5. 5. 2024

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)